

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Oslo, 7. februar 2017

Deres ref: 17/291

HØRING – Endringer i utlendingsforskriften, underholdskravet i familieinnvandringssaker

Vi viser til departementets høringsbrev av 18.1.2017 vedrørende forslag til endringer i forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften, utlf.). NOAS ønsker med dette å gi følgende kommentarer til de foreslåtte endringer.

Forslaget gjelder endringer i § 10-8 første ledd og femte ledd, oppheving av endringene i § 10-9 første ledd og annet ledd, innført ved forskrift 22. april 2016 nr. 417, og oppheving av § 20-10 A siste ledd. Departementet foreslår at søknad om familiegjenforening med flyktning i Norge må fremmes innen tre måneder fra kunngjøringstidspunktet. Det er videre foreslått at dagens regel om at søkeren må møte opp personlig ved utenriksstasjonen og levere følgebrevet og de andre vedleggene som skal følge søknaden innen ett år, fastholdes. Det er imidlertid foreslått at ettårsfristen først begynner å løpe på tidspunktet for kunngjøring av vedtaket, og ikke på vedtakstidspunktet som er tilfelle etter dagens regelverk.

Tremånedersfrist

NOAS støtter ikke at det innføres en frist på tre måneder for å fremme søknad om familiegjenforening. Regelverket på dette feltet er komplisert og søkerne vil ha behov for mer tid for å skaffe nødvendige dokumenter, som for eksempel identitets eller reisedokumenter, og for å fremskaffe nødvendige midler til betaling av gebyr. En tremåneders søknadsfrist kombinert med en seksmåneders betalingsfrist, en ettårs oppmøtefrist og et høyt saksbehandlingsgebyr vil innebære at svært mange flyktninger i praksis avskjæres fra å utøve sin rett til familieliv.

Dersom departementet likevel velger å gå videre med det framlagte forslaget, mener NOAS regelverket må tilpasses på flere punkter, for at det skal være praktisk mulig å søke familiegjenforening innen fristen.

Departementet foreslår kunngjøringstidspunktet som utgangspunkt for fristberegningen, for å sikre at den allerede korte fristen i praksis ikke blir enda kortere. Tidsbruken knyttet til kunngjøring/underretning av vedtaket varierer kraftig mellom politidistrikter, og ofte får både asylmottak og referanseperson beskjed om vedtaket før underretning formelt er gitt.¹ Vi mener det vil være vanskelig både for søkeren og for forvaltningen å vurdere når fristen

---

¹ https://samforsk.no/SiteAssets/Sider/publikasjoner/Tidsbruken%20i%20bosettingsarbeidet_web.pdf

begynner å løpe. NOAS foreslår derfor at det innføres en frist på seks måneder for å registrere søknad om familiegjenforening på nett, og at seks månedersfristen begynner å løpe fra vedtakstidspunktet. Det vil være mer forutsigbart for søkeren å forholde seg til vedtakstidspunktet, samtidig som fristen på seks måneder vil normalt være tilstrekkelig for å fremme søknad på nett.

Videre ser NOAS det som positivt at departementet foreslår at fristen avbrytes når søknaden om familiegjenforening registreres på nett.

Saksbehandlingsgebyr

Departementet vurderer å innføre en utsatt betalingsfrist (seks måneder), for å gi partene tilstrekkelig tid for å skaffe beløpet. NOAS mener at å innføre en tredje frist, i tillegg til søknadsfrist og oppmøtefrist, vil komplisere regelverket unødige. Det vil samtidig gjøre det vanskeligere, særlig for sårbare grupper, å søke om familiegjenforening. Eneforsørgere, syke, eldre etc. vil ha store utfordringer til på kort tid å fremskaffe nødvendige midler til betaling av gebyr. Resultatet blir at disse gruppene vil ha vanskeligere for å kunne utøve retten til familieleiv. Vi mener derfor at det ikke er nødvendig å innføre en betalingsfrist. Etter NOAS' syn vil være tilstrekkelig at det ikke skal være mulig å booke time eller levere søknad fysisk uten at søknadsgebyret er betalt.

NOAS mener også at reglene for gebyr må endres. I dag er gebyret på 8000 kr. Asylsøkere i mottak mottar 2 340 kr. i måneden som skal dekke mat, klær, transport, telefon, medisiner, hygieneartikler etc. Siden det er lite sannsynlig at referansepersonen vil bli bosatt før fristen går ut, må saksbehandlingsgebyret betales med basisbeløpet. Vi mener det er helt urimelig at saksbehandlingsgebyret utgjør ca. 30% av referansepersonens årlige inntekt.

Behov for informasjon

I Innst. 391 L (2015–2016) pkt. 4.2, som er bakgrunnen for anmodningsvedtaket nr. 859, er det understreket at:

Utlendingsmyndighetene i Norge har ansvar for at asylsøkere gis god informasjon om regelverket for familiegjenforening og tidsfristene for å søke før underholdskravet gjøres gjeldende.

Vi kan imidlertid ikke se fra høringsnotatet at det er foreslått konkrete tiltak for å sikre at asylsøkere gis god informasjon om tidsfrister og regelverk. Vi mener det er helt nødvendig at vedtaket om innvilgelse av flyktningstatus inneholder detaljert informasjon om regelverket for familiegjenforening, og at dette blir forklart med tolk i forbindelse med at vedtaket blir forkynt. Det er også viktig at mottaksansatte får god opplæring for å kunne sikre at informasjon når fram til dem som får flyktningstatus.

Senket underholdskrav

Videre foreslår departementet at kravet til inntektsnivå i bestemmelsene om underholdskrav tilbakestilles til tidligere nivå. NOAS støtter dette forslaget.

Vi takker departementet for anledningen til å delta i høringen. Vi kan gjerne kontaktes om det skulle være spørsmål eller behov for utdypende kommentarer.

Med vennlig hilsen
for Norsk organisasjon for asyløkere

A handwritten signature in blue ink that reads "Ann-Magrit Austenå". The signature is written in a cursive style with a large, stylized initial 'A'.

Ann-Magrit Austenå
generalsekretær

Florentina Grama
rådgiver